

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Utgångne åro Skepparne Widg. Stonehouse til London, I. Gambl til Amsterdam, I. L. Lundgrön til Liverpool, I. Forester til Allova, I. Foggo til Dundie, R. Gibson til Berwick, Christ. Swales til Whirk, I. Hookes til Hull, I. Adam til Dunbar, alle med järn och bräder.

Smaa Kyrko-tidningar.

Kyrkoherden i Dreared Herr Peter Backen har d. 18 uti innervaraude månad afslit.

I Domkyrko: Församlingen åro ifrån den 19 til den 25 Junii födde 4 gosse: och 2 flicko-barn. Döde Enkan Elin Andersdotter, 70 år, af ålderdöra: Pigan Meja Sina Holm, 32 år, af mage sika; Drängen Lenhard Tenglund, 22 år, af slag. Styremannen Hans Kruse, 47 år, af feber; utom två unga barn af slag och mage sika. Wigde Tunnebindare Grällen Olof Christiansson samt Qvins personen Sara Andersdotter.

I Kronhus församlingen födde 2 barn. Döde 2 barn, af feber och slag. Wigde Soldaten Halsknörd Enskog och Pigan Maria Hultbom, dito Magnus Wallerstedt och Pigan Cath. Wall.

Kundgörelser.

Myligen inkomet pyrmonter, selsker, bitters och spawatn finnes til köps hos Herr Peter Hammarberg.

Hos Sadelmakaren Fock finnes til köps chaisar, rid-och cargol-sadlar, selar, koffertar, sång-säckar, beklädde stolar, madrasser, tasse böcker, Fruntimmers synäls böcker, räkekniss-foder, tobaks-pungar, värje- och hirschsängare, gehängen, saffian-skin och pistoler med mera.

För vilka ordsakers skull, kommer W. Coblatet någon tid at bestyras utaf annan hand, och imediertid behaga de, som wilja haflwa kundgörelser införda, dem afslenna på Langiska boktryckteries, inom klockan 12 hvarje Onsdag.

N:o 27.

Götheborgska Secco-bladet.

Torsdagen, den 4 Julii, 1765.

Slut om Tjörns beskrifning.

En sparsam och uträknad hushållning har satt Tjörboen uti välstånd. Smör och ost säljer han ömnigt, likaledes fläsk och föt, hvilket sofwel han kokar ibland bönorne, då smaken någon gång wil mättas af wällust. Vonor är hans mestा hvar-dags mat: de förvällas, twåttas, uppläggas i fat, och fot eller sur mjölk slås därtill. Har han ej nog mjölk efter sin uträkning, blandas bönorne med mjölke- eller oste-watsla. Går han bort til at fiska och at ej just snart komma hem, tager han då med sig uti en bhitta sådan favorit-mat, och annars, då han går ut för någon stund, lägger han sina förvälda bönor i fickan och åter såsom bröd. Och fastän grannar som hålre förtara selswe det feta, än sälja det till någon beydelig myckenhet, kalla Tjörboen böne-fjelke, sitter han likwäl och mår väl, ser treslig ut, och ånskönt han i almänhet ej har öfver 3 til 4 tunnelands utsåde, doch som han är tarfvelig i mat, nycker i drycksom, och brukar jorden väl, är han

Dd

han med de sidste som köpa såd: Nej, han säljer halre. Konsten lyckas för honom, att förtjena sig penningar till at i flera hundrade- och stundom flera tusende-tal utsätta dem på ränta, om han ej kommer åt något för sina speculationer väl belagd jorda-gods.

Tjörns mark passar sig altsdå väl för får, och därav finnes här en myckenhet goda.

Tjörbonden köper, hvor han kan, i och utom des negd, om waren sine dragare til gårds-bruket: dem säljer han sedan om hösten såsom gode stallorar in natura; han köper väl ännu flera, flagtar dem hema, insalar kötet til affalu i Marstrand eller på Steps-hvarfven vid Göteborg, och gör sig ny vinst utaf hub, talg ic. så at, innan man wet ord utaf, han har sina 50 procent. Han wil ej weta af ore-kreatur döver vintern; i det stället håller han då goda mjölke-kor. Och den nära belägenheten intil Marstrand gör, at han wet på sina fingerar, när den hannen liggee besökt af främmande fartryg; han slår då, hwad det må vara, kalf eller qviga, ore eller ko, för hujhuvudet, och förer dit en förfrißning, som betyder frista penningar.

Åttafilliga flera wedermålen om denne Holländares uppmärksamhet på penninge-afwel har man at ansöra, men det kan spras til annat tillsfälle, då och något wil nämñas om ortens antiquiteter och naturalier. Jag lofwaude sist bara et par ord, til at sluta en kort berättelse om Tjörn. Men innan jag fastar min penna, får ej det lämnas obemålt,

obemålt, at Kyrkoherden på stället, Herr Prosten Swen Lindberg, varit där nu i 25 år och förut såsom lärare i 22 års tid gjort Uddewalla Stads Schola en utmärkt heder. Hela 24 åren har han sett wid sin sida Herr L. Andersten, nu förtiden Comminister därstades, sin fördne lärjunge. Lyckligt folk, som fått sådane Prestmän! och en sådan Krono-befalningsman som Herr And. Hungwall! Lef väl, Min lärare! Vi råkas väl någon gång fram hätre.

J. Gothenius.

** * * *

Tal, hållt i Salomonisse Logen längesedan.

Mine Bröder,

Den åran, at vara fest och korad til ordentlig Taleman uti detta lystra sällskap, smikrar mig så mycket mer, som jag hoppas, at ingen brist uppå wirre Ledamöter, utan Edert otvungna val gifvet mig rättighet til detta heders-ambete. Det gläder mig än mer, at tillståndet ibland oss är nägorlunda fördelagtigt; och at vår Frimurarekropp ej blifvit med sådane krämpor belagd i sin linda, som annars en stadgad mogenhet nämligen undanrödjer. Ware då sjärran den dag, ja wida förrän vår tid, på hvilken någon widrig mistanke om påliteligheten af dessa utlåtelser ineller utan oss hysses och förspröjes! Ware där emot en själ och en vilje Frimurares samsällta löjen!

jen! Bliswe samdrägt och enighet råknad till de almnärrare dygder, som Bröder mellan tagas för afgörde! Ja, gänge nu vårt arbete, efter första inrätningen, därpå ut, att uppnå en större fullkomlighet, än den store hopen estersträvar! Och syfte våra Tal hådanester på twåmme murar-dygder; egenkaper, som hedra mänskliga naturen; jag menar ådelmod och gifmildhet, Frimureriets insigel!

Mine Bröder! Churu detta tankesätt är vår bekanta lede-sjerna; nödgas jag doch, för att hindra en och annans afvikelse, båra faktor om ljuse dagen. Det stora måler, hvilket hvor äga Frimurare söker, är en utmärkt, om icke lyfande, dygd; en borgelig, men snart oshylyig, dygd; en ljuslig rörelse, som mänskijo-fårlet uppväkt, och Bröders erklänsla stirrer, sprider och uplifvar. Denna dygd är så sälsvnt i werlden, att hon näpligen kan nämñas och omtalas. Hon bryter ut i twå grena, som jag intiligen kallat ådelmod och frikostighet; hon är i sjelwa werfet samma, som de gamles berömda tapperhet*. Østulb är des moder, och hägn heter sadren. Försakelsen är bågges slägtinge, och trogne följeslagare.

Utan att jämföra denna försakelsen med den Christeliga, som på en högre sedolsåra bygd, öfwerträffar alt, hvad natur och konst åstadkommer; tror jag, att Frimurare-dygden öfvergår all borgelig, och står på wisherens egen botten. Ty hvad kunna lagar utan esterdömen? Intet annat,

* Se Cie. de officiis Lib. I. Cap. XX.

annat, än oblygt öfwerträddas. Män icke försakenheten wisar, at, då straffet råkar tio bland hundrade, hindrar lagens het sållan utbrotter, aldrig börslen til det onda? Alraminst är borgeliga bud i stånd, att förmå wanliga hjertan til ådelmodiga rörelser, eller nyttiga storwerk. Här wisar Frimureriet sit ådla upphof: här ådagalägger vår Konungliga konst hela mästerstycket. Än upprese wi både hämmdgirighet och åreljtnad: än försakar man jordklippen och lkéans häswor.

Slutet en annan gång.

Korta Stads-nyheter.

Götheborgska Bexel-priset.

Vördagen, den 29 Junii.

London	-	99 à 98	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	89 à 88	-	M:f R:mt.
Hamburg	-	93	-	M:f R:mt.

Ondsdagen, den 3 Julii.

London	-	98 $\frac{1}{2}$	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	89	-	-	M:f R:mt.
Hamburg	-	94	-	-	M:f R:mt.

Inkomne ärö Skepparne S. Campbell ifr. Island. Glas med barlast, D. Erskine ifr. Crail med dito, J. Lamb ifr. Dundie med dito, S. Farie ifr. Glasgow med dito och salt kott, B. Ay botten ifr. St. Marten med salt, win och bramein, J. Paterson ifr. Liech med barlast, och J. Hawks ifr. Newcastel med dito.

Utgångne ärö Skepparne C. Lom och Nils Ste-
man til Hull, och Aler. Jameson til Borrowstones,
Dd 3. Fr.

Hr. Gardiner til Wells, J. Strong til Vieth, Nils Helleström til Newry, J. M. Lean til Galloway, W. Reed til Belfast, J. Orkney til Montross, N. M. Leod til Island, R. Campbell til Lissabon, Dav. Erskine til Crail, An. Hellies til Amsterdam, och John Lamb til Dundie, alle med jarn och bräder, samt Phil. Vermeulen til Marva med barlast, och Andrew Watt til Camphier med litet Ost-Indiskt gods.

Små Kyrko-tidningar.

Til den uti Vätte-hårad lediga Commisstreturen blefwo i-går föreslagne Adjunterne därpå orten, Herr Falkenholm, Herr Carl Hedelius och Herr Peter Elias Bast.

I Domkyrko-Församlingen åro ifrån den 22 Junii til den 3 Juli födde 2 gosse och 3 flicko-barn. Döde Stensättaren Olof Odman, 74 år; Annan Emerentia Lund, af håll och styn; Pigan Elin Larsdotter, 74 år, vorstagen; samt 3 barn, af slag.

I Tyska Församlingen misjde Skomakaren Johan Berg och Anna Catharina Wikström. Död Pottemakaren Bensch hustru.

Kundgörelser.

Aldenstund Magistraten, efter öfverläggande med lös. Borgerkavets Äldste, beslutat, at bryggan öfver stora hamnen framför Tyska Kyrkan skal med smidde järn-handlänningar förses, likmänt den ritning och dewis, som denna Stadens Architect, Öfversten och Riddaren Hr. B. W. Carlberg, författat under den 13 April sidst. år 1764; ty kundgöres härmed, at berörde arbete bli swer inför Magistraten, d. 9 nästkommande Augusti ti. 10 föremidlogen, til den minstbjudande för hvarje spelpund arbetat järn efter järnvigt, öfverläter, och at imedlertid öfwanberopade dessem och dewis alla söndags föremiddagar i Stadens Contoir på Rådhuset kan beses och läsas. Den som sig berörde arbete åtar-

ger, bli swer åfwen förbunden, at för egen räkning låta järn-handlänningarne hit transporterata, samt behörigen up och insätta, med tillägg af så mycket bly, som både til folpgarnes och frotternes häftande erfordras, samt hwad som åtgå kan vid länings-fångernes omglutande, då de i hålen bli swa genomträdde, samt at åfwen hself bestå alt öfrigt sna-smide, såsom hacketor och pickor, med mera, och sluteligen at låta mernämnde järn-handlänningarne mèd god olje-färg, åfwen som de andre bryggorne, öfverstrykas. Bidare bli swer til rattelse för Entrepreneure tillkonna gifswet, at upständarne til bemälte järn-handlänningar, til antalet 48 stycken, böra samt länings-fångerna vara accurat smidde efter den form, som ritningen utvisar, men knapparna därå bli swa gutne med hål igenom, at kunnna trädas på de spetsar, som bli swa smidde öfwanpå upständarne, hvilke spetsar gå igenom knapparne, och warda öfwanpå dem väl föredade. De trädne runda hålen, som komma på upständarne, hvarigenom länings-fångerne trädas, böra vara så genomslagne, at de passa efter den slutning, som bryggan har åt bagge ändar, på det länings-fångerne måtte falla parallele med cardon-hallorne; men på fyra af nämnde upständare, som komma att stå uti de fyra hörnen öfwanpå bryggan, där tra-handlänningarne vidtaga och stiga framöver uspränget, böra hålen vara winkel-rätt igenomslagne, samt de därnäst i hörnen af bryggan vidtagande stolpar, förses med dubla igenomslagne hål, så väl winkel-rätte, som efter den slutning, bryggan har. Imellan hwart par upständare, som förses med trene länstänger i högden, bli swer distansen ungefärligen 3 alnar, men icke däröfwer, efter som deras indelning efter cardonen passar sig. Berörde trene länstänger tillsammans räknade utgöra en langd af 430 alnar, och slås desamma i sänke, helt runda och slata. Hvarje länings-fång bli swer i det nogaste 6 alnar lång, eller accurat efter de på cardonen huggne spären för

för upständarnes tappar, och starknes hvarje läningsstång snedt öfver en annan midt uti hålet af hvarannan upständare och löpa så hela igenom en upständare, hvar starkningen står, warda de med försedd jern-naglar genom upständarne tillsammans fäste, och höras säledes upständarne åsvene warda med hål för naglarna försedde, så väl där läningsfångerna sammansättas, som ock där fröterne komma att fastas. Det öfriga smider, som hörer til dessa järnhandlänningar, består af 48 stycken stolpankare, hvar uti upständarne med deras tappar komma att stå, jämte 48 stycken frötter, hvilka komma att stå med ena ändan och en liten tapp på stolpanträne, och med de andra ändarne mot helskiva stolpanerne, där de med starta netnaglar besättas.

Den 22 dennes blifwer offentlig auction hållen på Frälse-Heimmanen Fiskare-gården och Rudet, belagne uti Steraborgs län, Åre härad, Flo församling och Näs socken. Rudet, et halst, har bördig åker til 25 tunnors utsäde, höslag 80 stackar, uti medelmåttiga år, utom bonde-hus och ladugårds bygningar, är för tvånnan år sedan en ny characters bygnad uppsatt; och tan gården säljas med eller utan gröda och bygningsmaterialier. Fiskare-gården, et helt förmiedlat til halst, har åker til 17 eller 18 tunnors utsäde, höslag 70 til 80 stackar, väl conditionerat bonde-hus, för tvånnan där boende bönder, som bruka Rudet, jämte en torpare. Widare underrättelse fås vid auctionen, som sker förenämde dag på Rudet. Före auction tan om betalnings fättet och terminen accorderas. Stulle någon dese hemman utom auction wilja sig tilhandla, kan det ock låta sig göra; då därom med Krono-Länsmannen Sandberg corresponderas på Lidköping och Rudberga.

Hos Herrar George Bellenden & Compagnie finnes til köps extra godt Ingelst smör uti färdingar, nyliken inkommet från London.

**

N:o 28.

Göteborgska Seecto-Bladet.

Torsdagen, den 11 Julii, 1765.

Slut af Talet, hållit i Salomoniske Logen längesedan. (se N:o 27,
sid. 225.)

Men frågan är, Mine Bröder, huruvida vi fulgöre så dräpeliga pligter, och svare verkeligen mot så prägtiga förebilder. Omkrom os ej allesamman; eller rättare sagt, ingen af os smittar sig öfvermåttan. Icke har jag så noga ranskat Grimureriet här på orten; men ho wet, om icke namnet undertiden misbruks, och tillnad om sider får rum mellan verfelige, och characteriserade Bröder? Jag wet, at de fleste bland os lemnat menige hopens ensidighet, och gjort et och annat losvärdet; af hvad drift-sjäder rörde, vil jag ej undersöka. De fleste visa wid sjuas tillsälen gnistrande prof af människjo-kärlek; men dessa ihus likna til åsventyes (eller huru?) våra irrbloß, hvilka inom et ögnablick upgå och försvinna. Jå åro de store Byggemästare, ortens heder, och Salomoniske Logens exempel; Personer, som utmärka sig ej mindre genom en warigig bygd, än genom voda hand och färskin.

Nyß antagne Bror! Om jag fölgde gamla
Ee wida